

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Március Idusa.

Ragyogó emlékü nap ez, melyet nemzeti ünneppé tett a honfi kegyelet. E hazában mindenütt, a hol csak egy igaz magyar és honáért dobbanó kebel van, az mind ünnepként üdvözlí ezt az évfordulót.

Csodálatos emlék, mely legendává magasztosult a közéletben és a mely onnan kialakulni nem fog soha. E napot a magyarnak nem ünnepleni bűn és a ki e hon vérel áztatott és megszentelt földjén élve nem érzi e napon szívét hevesebben dobogni, az nem bir parányi fogékonysággal sem a nagy eszmék iránt, az hazáját nem szeretheti, az nem érdemli meg, hogy e hazának polgára legyen.

Csodálatos e nap ünneplésének története is. Az elnyomatás sötét évei alatt, mikor március tizenötödikét nem hogy ünnepleni, de még emlegetni sem volt szabad, eleinte a temetőkből ülték gyászünnepeket azoknak a vértanúknak a sírjánál, kiknek szabadságunkat köszönhetjük.

Nem volt a nemzet hálátlan azok emléke iránt, kiknek java része ott pihen a haza szent földjében. Megemlékezett hőseiről, vértanúiról, azokról a földetragzó viharokról, kiknek honszerelme ott ég az esthajnal bitorában és a puszták déli-bábjában. Hazaszeretetet és lelkesedést merített emlékeikből.

Később, midőn áldott frigyét kötött nemzet és királya a szabadság születés napjának ragyogó verőfénye árasztá el a sziveket, a lelkeket és kegyeletes, hazafias ünnepélyekkel ülték meg e szent napot.

Március 15. jelezte a tetszalottból ébredni kezdő Titánnak legelső szivdobbanását. Ebben rejlik e napnak gyönyörű jelentősége: a nemzet újjászületésének első napja a nemzeti egyetértés legelső hajnalpirja, a szabadság, egyenlőség és testvériség tüzelőkének föllöbbanása.

Nincsen e világon magasztosabb eszmény mint e három. Ez talpköve a hazának és benne a társadalomnak. Ezek nélkül olyan lenne az élet, mint a letarolt mező, melynek nincs virága, mint a sötét éjszaka, melynek nincs már csillaga.

A munka mai napjaiban e három szent eszményből merit lelkesedést a mai kor gyermeke is, dolgozik, fárado a liberalizmus zászlója alatt minden polgára e hazának.

Végre, mert csak tíz évvel ez előtt még az iskolák ifjúságának is meg volt tiltva e nap ünneplése, Zombor közönségének hazafias szívét is megihleté a nagy eszmék e szent háromságának érzelme és évről-évre fényesebben és ragyogóbban ünnepli meg a nagy napot.

Az ünnepély lefolyásáról a következő tudósítást vettük:

Zomborban még nem voltunk tanúi ilyen fényes és lelkes hazafias ünnepnek. Március idusát, a nagy napnak emléket a zombori polgárság is méltón megünnepelte folyó hó 14-én este. Lassan-lassan haladva, büszkén hivatkozhatunk arra, hogy az idek ünnepel a mi városunk is az elsők közé emelkedett.

Lehetetlen leírni azt a lelkesedést, a mely a közönséget elragadta. Egy érzés dominálta a sziveket, a haza iránt való szeretet és a kegyeletes megemlékezés.

Ugy a színházban lefolyt ünnepély, mint pedig a bankett kifogástalanul sikerült.

A színházat a közönség zsufolóság megtöltötte. Képviselve volt a közönség sűrű tömegében a társadalomnak minden rétege, egyforma lelkesedéssel, egyforma hazafias örömmel. Az ünnepély egyes pontjainál felhangzott a taps, zúgott az éljen, sőt nem egyszer tombolásra ragadta az ifjabbakat a hazafias hév és lelkesedés.

Az ünnepély tárgysorozatának első pontját az iparos dalárda éneke képezte. A „Szózat“-ot énekelték, lelkesen, gyújtó hatással, meg-megújuló éljenzésre ragadva a közönséget.

Majd Trischler Károly, lapunk kiváló tollu munkatársa jelent meg s elszavalta az ezen alkalomra irt alkalmi ódáját. A közönség Trischlert ugys mint szerzőt, ugys mint szavalót jól megérdemelt frenetikus tapssal jutalmazta. Ódáját

főlösleges dicsérünk; csak annyit jegyzünk meg, hogy az egy igazán magasán szárnyaló nagy költői tehetségre valló gyönyörű alkotás. A bővebb dicséret és ismertetés helyett ime közöljük a gyönyörű ódát:

Március idusán.

Szolgaság járma ölte bús neműnket,
Keserve nőtt a század éveim, —
Reménye, hite, hej! régen lettünk, —
S fájdalom oszlott? jött örömré kin.
Szégyelni kelle, hogy saját honában
Bűjút siratni nyelve gyöngye lett.
Nyögött, csörgetve láncát, ám hiában
A test erőtlén, gyáva és beteg.

Hullt, hullt az ürbe e hon nemzetével,
Balvégzetének átka fogta már,
Még egy lökés s a semmiségbe vész el,
Hol elborítja pusztulás, — halál!
Hogy győztesen azt vallja minden: itten
Vesztett el egy nép, — sirja honja lett,
Mely míg a multnak éle dőre hitben:
Jövendőjének romját látta meg.

Megborzadt. E látomás megedzé,
— Mi ósdi rajta, bátran eldobá, —
Még rabláncát is játsza törte ketté,
Melyet viselni, óh! tudott soká.
Mi tette ezt? — mely isteni erőnek
Hatalma szülte hőssé nemzetem?
Hogy míg utolsó volt imént: im ő lett
Elsők között a legdicsőbb helyen.

Szabadság! égi, túlvilági szellem,
Te oszlátad el azt a vak homályt,
Lángsguardiddal barcolál az ellen
S hajnal derül, hol elvonulsz tovább.
S kik mégis balga módú tévelyegve
Nem láthatának törpe góg miatt:
Szent reggelednek — lelkeslve serge —
Zászlód irányzá rájuk, hogy virrad!

Az eszme ige lön a nagy világon:
Az ember, ember, — nem rabszolga már!
S ki durva láncot kényszerítve rávon:
Nem azt gyalazza, csak saját magát.
S az eszme ige lön a nagy világon:
Az ész bilincsbe verni nem lehet,
Porból kikél és szállva röpké szárnyon
Felbök felett eléri az eget!

A szabadságtól, mely magasra törve
E nemzet ajkán hangzott jelszavul,
A zsarnokság, mely néptünket gyötörte
Mégsgyegetlenül le a porba hullt!
Igen! születni kellett újra kornak,
A mely kiöntse gyászos föllegét,
S midőn a villám, dörgés egybeolvad
Söpörje el, mi régi és sötét.

Igy lett a szent harc boszús ég viharja
— Egész világot megremegteté! —
És mintha szünni utóbb sem akarna:
„Halál előzte és az állt mögé!“ —
Íszonytató harc zúg a rémes éjben
Sok küzdő honfit véghalálra von,
Kik azt kiáltják: „halni hát! csak éljen
A szent szabadság! s élj, te drága hon!“

Szent hőseink nem haltatok ti meg! Nem!
Örökre éltek, míg magyar leszen,
Mert alkotástok oly nagy, véghetetlen,
Mely megmarad sok ezredéveken.
S ha sirotokról bár letépi végre
A zord enyészet zöld babértokat:
Mi díszesebbet rakunk még helyébe —
— A szép jövőben is lesz áldozat!

Oh! nemzetem, hazámnak drága népe,
Szenteljen meg ma az emlékezet!
Szabadságod napja sít lánggal égve,
Egyenlőségnek zászlója vezet!
Legyen tensorsod jó, vagy mostoha:
E nagy napot el ne feledd soha,
Legyen az szent hazánk fényének óra,
A mely vezessen mindig csak előre!

Az óda hatásos elszavalása után Rác Soma tartotta meg ünnepi beszédét. Valóságos szónoki remekmű, igazi szónoki hévvel, tüzzel előadva. A közönség elejétől végig a legéberebb figyelemmel hallgatta a szónok szép szavait, minduntalan megszakítva a helyeslés lelkes kifejezésével. A szép beszéd szóról-szóra így hangzik:

Mélyen tisztelt ünneplő gyülekezet!

Midőn a nemzet átlépven az első, dicsőségben és szenvedésekben egyképen gazdag évezred határán, a

második ismeretlen évezred küszöbén először ünnepli megújulásának évfordulóját, a nagy eszmék fényes tömegéből, melyek e pillanatban lelkesen rajzanak, elem sötétlik a történelem komor tanúsága: nemzetek vesznek, nemzetek lesznek! S gondolkodóba ejt. Mikor annyi halmas népet elsöpört az élet vihara, hogyan maradhatott fen ezer éven át a maroknyi magyar? Mikor egy-egyes izmos államok mint az oldott kéve széthullottak, mi tartotta meg a sok nyelvű, sok nemzetiségű magyar államot? Mikor nem egy nemzetet egyetlen egy hullamtortát is eltemethetett örökre, mi emelte ki az untalan rászakadó hullámok alól a magyar nemzetet? „Minden országnak támasza, talpköve a tiszta erkölcs“ azt mondja Berzenyink. S minthogy az élet nagy oktató mestere, a történelem számos példával erősíti a mondas igazságát, nem szenvedhet kétséget, hogy a romlatlan erkölcs nemzet és államfentartó erő. Valóban az, csak nem az egyetlen s épen azért egymagában nem is elég hatalmas a nemzeti lét biztosítására. Hiszen a lelkes költő is a *romlásnak indult magyarnak* dörgi ftlbe e nagy igazságot s az a romlásnak indult magyar kiéppül romlásából s két emberöltő alatt szellemi és anyagi őseinek oly káprázatos gazdaságát fejti ki, melyet példátlan volta miatt egész világ csodál.

Március lánglelkű költője, kinek tomboló forradalmi lelkesedése olykor-olykor valóságos költői látássá magasztosul, hiszi, hogy fokoként fejlődik a világszellem. „Látom — ugymond — miként fejlődik, látom az utat, amelyen megy. Lassan halad, minden száz vagy néha minden ezer esztendőben tesz egy lépést. De miért is sietne? — veti utána — hiszen ráér, mert övé az örökkévalóság.“ E rapszódikus gondolatok mögött az élni akaró nemzetekre nagy tanulság rejtőzik. A világszellem nem a felhevült költői képzelet délibábos szülötte; a világszellem, ha hosszú időn át szunnyad is, él s valahányszor felebred, feltételeket szab a világ népeinek az életre. Minden megmozdulása újjalakítja a világot. Jaj olyankor annak, ki nem tud vagy nem akar lépést tartani vele! Irgalom nélkül elgázolja az újjalakulásra képtelen népeket, hogy életrevalóbbaknak, a haladás örök munkájában közrehatni készségebbeknek adjon helyet. Tűzszlop gyul ki minden lépte nyomán, mely nemcsak világít, hanem vakít is, nemcsak élét, hanem éget is. Kinek szeme sohasem kereste a világozást, az belevész, mint az éjjeli lepkék apró serege a lobogó gyertya lángjába. A nyitott szemmel járó, a fényességet áhító azonban új erőt merit belőle, mint a jó vivő a mérkőzésekből. Kinek lelkében nem ég oltihatalmanul a haladás vágya, ki nem tud lankadatlan buzgalommal munkálkodni a maga tökéletesedésén s általa az egész emberiségén, az lehet erkölcsiben olyan tiszta, mint az uttalan pusztára boruló friss hólepel, a mozduló világszellem kérielhetetlenül elhárítja az örök haladás útjából.

Hogy mi e hazában, hol bejövettelünkig nép, ha még oly hatalmas volt is, mélyebb gyökeret eresztetni nem volt képes, mindenfelé ránk zuduló viharok közepett meg tudunk állani máig, annak a titka épen abban áll, hogy ősi erényeink ép birtokában készségeesen rátértünk a világszellem kützte haladás útjára.

A Lech mezeje bizonyoságot tesz erről, hogy a honszerzés után csakhamar a honvesztést jegyezte volna fel könyvébe történelmünk muzsája, ha a szeretet vallásának világosságát szívünk-lelkünk be nem fogadja. De befogadtuk, sőt hosszú századokon által mi voltunk legéberebb s legelszántabb őrei a mindent elnyelésfel fenyegető pogány sötétség áradata ellenében.

A mohácsi csatamező is, nem mint a költő kesergi, nemzeti nagy létünknek, hanem egyenesen nemzeti létünknek vált volna nagy temetőjévé, ha a világszellem újabb mozdulása hajlandótlannak, ha a Wittenbergában, Baselen kigyult lángoszlopok, a gondolkodás s a lelkiismeret szabadságának nagy világosságai vaknak találnak bennünket. E lángoszlopok fénye világosította elmenket, e lángoszlopok tíze táplálta lelkesedésünket, edzette erőnköt arra a nagy élet-halál harcra, melyet egyszerre két ádáz ellenség ellen kellett megvívunk. Ez adott a véres tusák végtelen folyamában már-már lankadó kardunk mellé egy új hathatós fegyvert, azt a bűvös fegyvert, melylyel nemcsak igazunkat védelmeztettük megdönthetetlenül, hanem a dermesztő sikertelenségben lohadó hevtünket is fel-feltüzeltettük: a tollat.

A mult század végén újra lépett egyet a világszellem s minthogy lépésének hatása egyetemesebb volt, mint bármikor azelőtt, természetesen a rázkódásnak is, mely elmaradhatatlan kísérője minden új alakulásnak, erőszakosabbnak kellett lennie. Az öreg föld megrendült s a középkori hübériség intézményei omladoztak. Trónok roskadoztak, börtönök felnyiltak, koronák töredeztak, billincsek felpattantak. Világosság és sötétség, ódság és haladás, önkény és szabadság, kiváltság és jogegyenlőség, osztálygóg és testvériség szálltak síkra egymás ellen. Minden érdeknek harca volt az minden érdek ellen. Az általános kavardást utolsó itéletnek gondolhatta volna az ember, ha az alaktalap gomolyagból magasan ki nem emelkedik három világító oszlop, ha az éktelen zűrzavarból lélekemelően ki nem hangzik három eszme fényes szimfóniája: a szabadság, az egyenlőség és a testvériség!

S mi ne hallottuk volna meg a riadást, mely csatára szólított az új eszmékért? mi, kiknek az egyik eszme, a testvériség ezeréves erényünk? mi, kik a másik eszme, a szabadság tartalmának egy részéért,

Ujdonságok.

Kinevezés. A m. kir. honvédelmi miniszter Kleiner Gyula m. kir. csendőrhadnagyot, zombori fődként, a szabadkai csendőrkertület szárnyparancsnokává nevezte ki.

Államsegély. A földmivelési m. kir. miniszter a bajai gyítmölcsészeti egyesületnek a múlt évben adott 300 frtnyi államsegélyét újabb 300 frt adományozásával 600 frtra kiegészítette.

Helyettesítés. Dr. Vojnits István főispán a Kleiner Fábán elhalálozása folytán megüresedett közgazgatási könyvelői állásra Krieg Károly apatini lakost helyettesítette.

Deputáció a polgármesternél. A napokban a napszámoknak egy 200 tagból álló deputációja kereste fel Schlagetter Gyula polgármestert. Arra kérték a polgármestert, hogy a város adja nekik el a városi maradványföldet háztelkeknek; a telkeken ők munkás lakásokat építenének. A polgármester felszólította a deputáció tagjait, hogy adjanak be egy kérvényt, amelyet ő majd a törvényhatósági bizottság elé terjeszt.

Jóváhagyás. A gombos-bogojevai első temetkezési-egylet alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a bácsi vadász-társaság alapszabályait jóváhagyta.

Sorozás Zomborban. Zomborban az ideai sorozások április 5-én kezdődnek. Április 5-én és 6-án az első, 7-én a második korosztálybelieket, 8-án pedig a 3-ik korosztálybelieket és a hosszabb időt itt tartózkodó idegeneket sorozzák.

A szabadkai törvényszék új elnöke. Fornszeck Béla volt szegedi kir. táblabíró, akit öfelsége a király a szabadkai kir. törvényszék elnökévé nevezett ki, f. hó 13-án foglalta el állását.

Műkedvelői előadás. A zombori kaszinó-egyleti dalárda március hó 27-én a városi színházban műkedvelői előadást rendez. Színe kerül Berezik Árpád „Nézd meg az anyját, vedd el a lányát” című 3 felvonásos vígjátéka.

Elnöki székfoglaló. E cím alatt megírtuk a múlt számunkban, hogy Gozsdu Elek, a kir. törvényszék elnöke szerdán érkezett meg városunkba s mánap elfoglalta állását. Fogadására a pályaudvaron a törvényszéki birakon kívül megjelent a járásbírósg bírói kara is, Dömötör Pál, kir. táblabíró vezetése alatt, a ki a járásbírósg nevében üdvözölte szép szavakkal. Másnap d. e. a járásbírósg bírói kara Dömötör Pál kir. táblabíróval, a járásbírósg kintinó vezetőjével az élen tisztegett az új elnökkel. Dömötör Pál magvas beszédben üdvözölte az elnököt, a mit utóbbi szívélyes szavakban köszönt meg s örömmel említtette meg, hogy a zombori járásbírósgot jó híréről már ismeri.

Uj vasut. A hegyes-feketehegy-palánkai vonalon e hó 15-től kezdve a jelenleg közlekedő egyes vonatokon kívül mindkét irányban még egy-egy új egyes vonat vezetettett be. Az új vonat Hegyes-Feketehegyről reggel 5-27-kor indul és Palánkára érkezik 8-9-kor; Palánkáról d. e. 9-26-kor indul és Hegyes-Feketehegyre érkezik déli 12 óra 15 perkor.

Felolvasás. Borsódi Latinovits Géza március hó 20-án Szabadkán a nemzeti kaszinóban keletindiai utazásáról felolvasást tart.

A palicsi villamos vasut. A szabadka-palicsi villamos vasut munkálatai immár a befejezés stádiumához közelednek. A vasut — mint bírlik — május hó 1-én már át lesz adva a közforgalomnak.

Orvtámadás. Füleki István szabadkai lakost péntek este a VI. körben eddig ismeretlen fiatal ember bikaöskkel leverte és késsel összeszurkálta. Ápolás végett a kórházba szállították. A rendőri nyomozás folyik. A gyanu egy mézároslegényre irányul.

Házi verseny. A zombori sport-egylet folyó hó 18-án, esütörtökön d. u. 1/2 óra körül házi versenyt tart.

Uj esküdt O-Kéren. O-Kér községében Richter Antal esküdt leköszönése folytán megüresült esküdti állásra Steigele Károly választatott meg.

Tanító helyett tanítónő. A vallás- és közoktatástügyi miniszter megengedte, hogy Cseslyák Kaméno volt loki községi tanítónak állásáról való leköszönése folytán megüresedett tanítói állásra okleveles tanító hiányában okl. tanítónőt alkalmazzon a f. iskolai év végéig helyettesi minőségben.

Patika Keryaján. A belügyminiszter Keryaján önálló gyógytár felállítását engedélyezte s a felállítás jogát Csics Miklós okleveles gyógyszerésznek adományozta.

Heti vásár Járeken. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Járek községben minden hétfőn heti vásár tartassék állatfelhajtás nélkül.

Zombori nő szerencsétlensége Szegeden. Szegeden a napokban véres szerencsétlenség történt. A Szeged állomástól a Szeged-Rókusra haladó összekötő vonat elvágta egy öreg utas asszonynak a jobb lábát s oly súlyos sérüléseket ejtett rajta, hogy aligha gyógyul föl. A megsérült nő Milinkovics Miklósné zombori jómódú 75 éves asszony: Milinkovicsné Melencén járt valószínűleg lakodalomba s most volt Zomborba bazautazandó. A vonattal a Szeged állomásra érkezve, a szeged-rókusra ment volna át az összekötő vonalon, hogy onnan délután Zomborba utazzék. A szakaszban egy más utas is volt vele együtt, szintén nő, a kivel azonban nem birt beszélni, mert a szerencsétlenül járt nem tud magyarul. Körülbelül ez okozta a szerencsétlenségét, mert mikor a rendezőnél megállt a vonat, a kalauz kiáltásából azt hitte, hogy ez már a rókusi állomás. Sietve szállott ki, kapkodva kevés csomagja után. Eközben azonban megindult a vonat s az asszony a lépcsőről a kerekék alá került, a melyek jobb lábfejét teljesen levágták s az alsó lábszársontját föl a tértig összetörték. A szerencsétlen elvesztette a nagy fájdalom alatt az eszméletét s csak később tért magához. Csomagjaiban sonkát, lakodalmi torták darabjait, egy elefántesont, Ischiből való tárcában tíz frt készpénzt s a zombori takarékpénztár 220 frtos betéti könyvét találta a rendőrség. A városi kórházba szállították onnan s ott van most ápolás alatt. A vasutnál Molnár Elemér törvényszéki vizsgálóbíró és Szűcs József rendőrségi jegyző tartották meg a vizsgálatot. Az eddigi adatok szerint a szerencsétlenségért senkit sem terhel mulasztás.

Színészet Ó-Becsén. Halmay Imre szintársulata e hó végén érkezik Ó-Becsére s ott pár héti előadásokat tart.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Bászkin János ó-becsei illetőségű Csávolyon tartózkodó próba-csendőr vezetéknévének „Virág“-ra kért átváltoztatását megengedte.

Elmerült komp. A Zsabya alatti révnél a komp elmerült. A megrongált komp, három kocsival indult át a Tiszán, mikor a folyó közepén azt vették észre a révészek és a rajta levő emberek, hogy a komp kezd hamarosan merülni. A veszélyben levők segítségért kiáltoztak, egyesek a komphoz kötött csónakba ugráltak, míg a befogott lovakat úgy vélték megmenteni, hogy hirtelen elváltak a szerszámokat és uszni hagyták őket. A segélykiáltásra halászok és molnárak jöttek a veszedelemben levők segítségére még elég jókor, úgy, hogy emberéletben kár nem esett.

Jótékonycélu táncfűzérke. A zombori és vidéki ifjuság április hó 3-án Zomborban a Vadásztkürt emeleti termeiben a zombori református leányegyház tőkéjének gyarapítására felolvasással egybekötött táncfűzérket rendez. A rendezőség a meghívókat már a napokban szétküldi. Az estély igen fényesnek és kiváló sikerűnek ígérkezik. Mint értesülünk, a vidékről is sokan készülnek a mulatságon részt venni. Az estélyen Kozma László országgyűlési képviselő humoros felolvasást tart, Roediger Lajos pedig a Röntgen sugarak gyakorlati hasznáról fog értekezni, példák illusztrálván előadását.

Véres verekedés. Csámpai István zentai zenész a napokban meglehetősen „pityókósan” került haza. A feleség valami dissinans hangokat kevert az édes enyelgés szavai közé holmi hitvány batosokról. Ezen túlságos anyagiasság úgy megzavarta a jó (?) férj kedélyét, hogy a hölgyet alaposan elverte. A sikoltozásra berohant Csámpai zenész-társa Balázs József, hogy az asszonyt védelmezze, de veszére, mert a dühös házastárs a család egyetértés szerzésének megakadályozóját egy kezébe akadt késsel össze vissza szurkálta. A véres tett után Csámpai kirohant az éjszakába s azóta nem látták. A nyomozás folyamatban van.

Az emberiség ösnyelve. Herodot említi, hogy Pszammetik egyiptomi király pszikológiai kísérletet tett annak a kipuhatólására, vajjon melyik nép s melyik nyelv a legrégebb a világon. E célra két pástorgyereket elzart egy sivatagba s azt a parancsot adta, hogy senki se szóljon hozzájuk s ne beszéljen a közelükben. Ugy nőttek föl, egész vadtságban s az első szó, a melyet kimondtak egy napon, ez a kiáltás volt: Bekos! Bekos! A néma nevelőpa sietett ezt a királynak tudtára adni. A tudósok aztán kiderítették, hogy ez a frige nyelvben fordul elő és kenyeret jelent. Azóta azt hitték, hogy a világ legrégebbi nemzete s nyelve a frige. Ehhez a naiv meséhez hasonló kísérletet akart tenni néhány hónappal ezelőtt Kolumbiában Keen Cassel tanár. Három gyermeket teljesen elzart a külvilágtól, hogy öt éves korukig vadtságban nevelje őket, távol az emberektől. Bár ez esetben kegyetlen bánásmódról nem volt szó, mert a tanár nagyon is kényeztetette a gyermekeket, mégsem sikerült a terve. A rendőrség avatkozott a dologba, elvette tőle a gyermekeket s még be is vádolta a törvényszék előtt.

Megszöktetett menyasszony. Furcsa história történt Turján. Zivkov Pája a napokban esküdtött örök hűséget Legyenszky Máriának. Az egyházi szertartás után, mely délelőtt volt, a vendégek eloszlottak, fele a legényes, fele a leányos házhoz ment. Este felé a legényes háztól elmentek a menyasszonyt. A völégény azonnal a menyasszony után tudakozódott. A lány anyja azt mondta, hogy a másik szobában van és sir. Milyen nagy lett csudálkozásuk, mikor a hátulsó szobát turesen találták. Nyomban hozzáláltak a leány kereséséhez, de biz azt nem találták. Harmadnap jelentették a rendőrség, hogy a boldog menyasszony Kovács Izó szálásán van, kinek fia Pájó, a mig a lakodalmassok vigadtak, a kerten át elvitte a lányt. A menyasszony kijelentette, hogy többet nem tér vissza a völégényéhez, hanem ott marad annál, a ki megszöktette. A válópört megindították.

Tűzek. O-Becséről írják: E hó 5-én este 10 órakor Milosevits Lázár, 6-án este 10 órakor meg Goszpodinyacszy Velykó háza esett a tűz martalékául. Pénteken, 12-én este is tűzi láma verte fele a lakosságot, de szerencsére, csak egy rossz lámpa durrant szét a templom-utcában.

Borzasztó halál. O-becsei levelezőnk írja: Tul a Tiszán, a lyutovai réthben a napokban borzasztó halált szenvedett Dzsurguski Voinné ó-becsei nő. Egy asszonytársával át akart menni T.-Becsére fonalat venni. At is mentek szerencsésen a Tiszán. Alig haladtak néhány lépést, egy kocsis érte őket utól. A két asszony felkérkedkedett a kocsira, amely megállván, fel is vette őket. Az egyik asszony a kocsis mellé ült, Dzsurguski Voinné a hátulsó felhőrcsre hágyva ballábával, a jobbal a kocsiba igyekezett lépni. E közben az egyensúlyt elvesztvén, visszaesett, de oly szerencsétlenül, hogy a felhőrcs vasa medencecsontját közepén ketté törte. A szerencsétlen asszonyt azonnal a parthoz vitték, csónakba helyezték, hogy átszállítsák, de csak holttétét hozhatták át, mert a csónakban meghalt.

Eredeti kihallgatás. Sir Drummond Hay angol diplomatának íment megjelent emlékirataiban a következő mulatságos történetet beszél el Abdul Medsid szultánról és lady Londonderryről. Hay követéségi titkár volt Konstantinápolyban, mikor lord Londonderry a feleségével odaérkezett. A lady mindenáron beszélni szeretett volna a szultánnal és az angol nagykövetet egyre kérte, eszközöljön ki részére kihallgatást a szultánnál. Resid pasa hallani sem akart a dologról, de a mikor arról értesült, hogy az angol hölgynek gyönyörű ékszerai vannak, beleegyezett a kihallgatásba. Tudta, hogy a szultán rendkívül érdeklődik a szép ékszerek iránt és erre építette tervét. Elmondta a szultánnak, hogy egy hölgy van Konstantinápolyban, a kinek gyönyörű ékszerai vannak, a melyeket személyesen szeretne a szultánnak bemutatni. Abdul Medsid azt hitte, hogy egy ékszerész feleségéről van szó és megmaradt abban a hitében akkor is, mikor Resid kijelentette, hogy a hölgy minden ékszerét fölrakja, valahányszor egy revőnek meg akarja mutatni. A szultán kíváncsi volt az ékszerekre és a kihallgatás tényleg létre is jött. Resid pasa volt a tolmács, a ki a ladynek előzőleg tudtára adta, hogy a szultán csak úgy fogadja, ha legszebb ékszerait fölrakja. Mikor a lady így fölékesítve megjelent a szultán előtt, ez csodálkozva fordult miniszteréhez és így kiáltott föl:

— Az ékszerek valóban gyönyörűek!

Erre Resid odafordult a ladyhez és így szólt: — Öfelsége a legkegyelmesebben üdvözli önt!

A lady köszönetet mondott és ezt Resid így fordította le:

— Azt mondja, hogy még egyéb ékszerai is vannak, de nem vehette valamennyit föl!

A szultán: Kérdezd meg tőle, mennyiért adja el a gyémántnyakékát?

Resid: Öfelsége szeretné tudni, hogy először van-e Konstantinápolyban?

Lady Londonderry: Először vagyok itt és el vagyok ragadtatva mindentől, a mit láttam.

Resid: (a szultánhoz) Egy millió piastert kér érte. A szultán: Az sok.

Resid: Öfelsége azt kérdezi, hogy látta-e már a moschéeket? Ha nem, szívesen ad önnek egy fermánt hozzá.

Lady Londonderry megköszöni.

A szultán: Kérdezd meg, hogy adja azt a türkiz-ékszert?

Resid: (a ladyhez) Öfelsége azt kérdi, nem volna-e kedve a parkban sétálni?

Lady Londonderry kellemesen meglepetve igent mond.

Resid: (a szultánhoz) 400,000 piastert kér érte. A szultán: (Residhez) Vezesd el, ilyen árákról hallani sem akarok!

Resid: (a ladyhez) Öfelsége legkegyelmesebb megelégedését fejezi ki, hogy önnel megismerkedett.

Ezzel véget ért az eredeti kihallgatás és a miniszter levezte a parkba az előkelő angol hölgyet.

NYILTTÉR.*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó atyám elhalálása alkalmával résztvettük irásban vagy szóval nyilvánították, igaz köszönetet mondok.

Zombor, 1897. évi március hó 15-én.

Horvátovics István.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
kő- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

HIRDETMÉNY.

A zombori polgári kaszinó-egylet választmányának határozata folytán a kaszinói helyiségek átalakítása és egy udvari épület további építése elhatározatván, e munkálatoknak a kaszinó helyiségében kített s megtekinthető terv és költségvetés melletti árlejtés utáni biztosítására határnapul **f. é. március hó 25. d. u. 3 órája** a kaszinó helyiségébe kintüzetik, melyre az árlejtésni kívánók tisztelettel meghivatnak.

Kikiáltási ár 1053 frt 86 kr, bántapénz 10%.

Zombor, 1897. évi március hó 14-én.

FOPOVITS SEBŐ,

igazgató.

Kiadó ház.

Zomborban, Jókai-téren fekvő Pilaszanovics Józsefné tulajdonát képező ház, mely áll 8 szoba, konyha, élesfár, istálló, felszer és mosókonyhából, f. évi május hó 1-étől kiadó.

Bővebb értesítés nyerhető e lapok szerkesztőjénél és a kiadóhivatalban.

3-1

1064. sz.

kig. 1896.

Hirdetmény.

Alulírott község előljárósága községi rendőrzetűi és egy rendőri állásra pályázatot hirdet és felhívja a pályázni kívánókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **folyó évi március hó 26-ig** alulírott község előljáróságához nyújtsák be.

Rendőrzetűi 400 frt, a rendőri állással 300 frt évi fizetés van egybekötve, utólagos havi részletekben, rubázat nélkül.

Rendőrzetűi állás elnyerésénél német és dalmát nyelvet beszélők előnyben részesülnek.

Bajmok, 1897. évi március hó 7-én.

Budanovits Árpád, **Dudás József,**
jegyző. 3-3 bíró.

1308. sz. kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Földvár községben üresedésben levő állatorvosi állásra pályázatot nyitok, felhívom pályázni öhajókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **hosszám f. évi április hó 15-ig** annál inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állatorvos javadalmazása 500 frt évi fizetés, 20 kr nappali, 40 kr éjjeli látogatási díj és a szabályrendeletileg megállapított busszemle díjak.

Kelt Ó-Becsén, 1897. március 11.

Dr. Kovatsits,

szolgabíró.

Haszonbérbeadási árverési hirdetés.

Alulírott m. kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett bértárgyak további bérbeadása végett az alább kitűzött helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Bánatpénzül 10% teendő le a szóbeli és írásbeli zárt ajánlatoknál, mely utóbbi szabályszerűen szerkesztendő s 50 kros helyeggel ellátva az árverés megkezdéseig az árverező bizottsághoz benyújtandó s kijelentendő, hogy versenyző a bérbeadási árverési, általános s részletes feltételeket, melyeket is különben aláírni köteles, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az árverési feltételek a m. kir. jószágigazgatóságnál és a kertületi ispánságoknál megtekinthetők.

Utóajánlatok nem fogadtnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is.

A bérbeadási árverések a következő helyeken és időben fognak megtartatni:

I. Kulán a m. kir. ispánság hiv. helyiségében 1897. évi március hó 29-én d. e. 8 óraker.

Gyulafalvi telepföldek közötti 2 h. 1120 □ öl, gyulafalvi báránypuszták IV. dűlő 14 h. 1200 □ öl, Pettan pusztái III. bérlet 225 h., szántóvái 106^{3/2} h., dunamezéri halászat, gombos erdői Dunarévjog.

II. Szent-Andráson a m. kir. ispánság hiv. helyiségében 1897. évi április hó 2-án d. e. 8 óraker.

Hiszíasi gyálerdő 33^{3/2} h., hiszíasi gyálerdő 14^{7/2} h., Gizellafalvi volt papi föld 10^{10/2} h., 3^{1/2} h., 7¹⁰⁰ h., 6³⁰² h., Belinek halászat, Babsai Zabrány 86⁷⁸⁶ h., Józseffalvi erdőirtás 36⁴³⁶ h., Zekatore 31²⁷⁵ h., erdőirtás 83²²⁹ h., volt papi föld 11⁴³⁷ h., 10⁵³⁴ h., 6¹²⁰⁰ h., Sziklasi 205. sz. ház hely 800 □ öl, 208. sz. ház hely 800 □ öl, Kisbecskerekéi postaföld 75¹³⁹¹ h., Szakálhási mészárszéki föld 3²¹ h., szakálhási erdőirtás 80⁴⁶⁷ h., 9¹¹³⁶ h., 10⁶⁷² h., Csernegyebázi 38¹¹³⁶ h., 110³⁸⁴ h., 128¹¹⁸⁴ h., Brukkenaui utból kihajított 13¹⁰⁸⁶ h., erdőirtás 35³⁸⁴ h., Kovácsi csereföld 144³⁸² h., Brukkenaui erdőirtás 5¹²⁰⁰ h., 58¹²⁶¹ h., 7¹²⁶¹ h., 11¹³¹² h., kivágási föld 1²²⁵ h., Knezi mészárszéki föld 4¹¹²⁰ h., irodatiszti 4 h., 4 h., Németzentpéteri 117³⁵¹ h., Szőregi volt tisztai terményföld 1⁶⁹⁵ h., Mosoncai volt erdői föld 6 h.

III. Dentán a m. kir. ispánság hiv. helyiségében 1897. évi április hó 6-án d. e. 8 óraker.

Dentai erdőirtás 55⁷⁸⁸ h., gazd. gyakornoki lakház 1¹¹⁰⁰ h., gazd. gyakornoki pótkert 800 □ öl.

IV. Újpecsen a m. kir. ispánság hiv. helyiségében 1897. évi április hó 7-én d. e. 8 óraker.

Román-Szt-Mihályi tagosított föld vadászati joggal 760³⁹ h., Aurelházi szilasi pusztai vadászati joggal 508⁶⁷ h., Utvini halászat, Dinyási ház hely 915 □ öl, Német-Szt-Mihályi jegyző föld 10 h., tanítói 10 h., igaz. tanítói föld 10 h.

V. Lippán a m. kir. ispánság hiv. helyiségében 1897. évi április hó 9-én d. e. 8 óraker.

Lippai badalui 1¹⁵⁰ h., Marossziget 2 h., Koasza poganica 31²³⁴ h., Cserjés majorföld 4¹³⁷⁰ h., sásárok 3⁷⁰⁰ h., gyungyuk 945 □ öl, Bakamezői és osztróvi halászat, Berzova-kapruczai halászat, Hidegkuti halászat, Radao-Solymos és lippai halászat, Radnai Maroshid vámszedési jog.

VI. Aradon a m. kir. jószágigazgatóság hiv. helyiségében 1897. évi április hó 1-én d. e. 9 óraker.

Albertii úberlandbeli többlet 2¹¹⁹ h., Pitvarosi tanítói föld 3⁵³³ h., Kövegy pádei vissza vett telepek 6. sz. 5 h., 16. sz. 5 h., 38. sz. 5 h., 46. sz. 5 h., 65⁶⁸ sz. 5 h., 79⁸² sz. 5 h., 80⁸³ sz. 5 h., kövegyi 66. sz. 7⁹⁶⁴ h., Kunagotai vissza vett telepek 550 □ öl, Pécskai felső legelőbeli tisztó föld 3 h., nagy magtár, Refkovácsházi tanítói adom. föld 5 h., 10 h., Borosjenői volt katonai lövölde 7 h., Ujanáti csárdaföld 3¹⁰⁶⁵ h., Kovaszinczi legelő jutalék 99⁴⁹⁶ h., Paulis kőbánya s legeltetés 8⁹⁶ h., Szentleányfalvi evang. tanítói föld 5 h., Szentleányfalvi r. kath. tanítói föld 5 h., Pécskai felső legelő vadászati jog.

Aradon, 1897. február hó 25-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.
(Utánnymot nem díjaztatik.)

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

A felszámolás alatt álló első bácskai keményítőgyár részvénytársaság telepén 1897. március hó 25-én délelőtti 8 óratól kezdve zárt ajánlatok és nyilvános árverés útján eladásra kerül:

1 drb Garreth felstabil kettős állapotban levő, bámulatos kevés tűzi anyaggal járó 20 lőrejtű Comupante gőzgép, 3500 frt becsár (500 frt óvadék);
2 drb kettős karban levő tengeri görék, 1 drb új marhamerleg, hengerek, szivattyúk, malom berendezési tárgyak, csövek stb. végül

a gyártelep és hozzátartozó rajtalévó építletekkel, becsár 5000 frt (óvadék 500 frt).

Zárt ajánlatok az árverés határnapjáig elfogadtnak úgy az egésze, mint egyes tárgyakra.

O-Becse, 1897. évi március hó 10-én.

A felszámoló bizottság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

1139. sz. kig. 1897.

Pályázati hirdetés.

Bács-Földvár községében egy, évi 400 frt javadalmazással ellátott községi irnoki állás betöltendő lévén, felhívom pályázatot, hogy kellően felszerelt kérvényeiket f. évi április hó 15-ig nálam benyújtani ne készenek.

O-Becse, 1897. március hó 11.

Dr. Kovatsits, szolgabíró.

Uj találmány hölgyeknek!

Az ipar legnagyobb csodája!

A kézi himzés egy fél óra alatt megtanulható az ezredéves kiállításon a legnagyobb aranyéremmel és diszoklevéllel kitüntetett

„Viktoria“

cs. és kir. szabadalommal ellátott önműködő kézi himzőgépen, amelynek ára

csak 4 frt.

Minden egyes gépen cs. és kir. szab. Viktoria jel látható, amely ezen jellel nincs ellátva, az hamisított.

Képviselőlet és gyári raktár Bácsmegeye részére:

TELTSCHE GÁSPÁR
műszerésznél Zomborban.

Árlejtési hirdetés.

Ada község képviselőtestülete 75/1897. számú határozatával az adai nyagvendéglő átalakítása és javítására vonatkozólag folyó hó 1-én megtartott árlejtést jóvá nem hagyván, az újabb árlejtés határnapja **folyó hó 22-én délelőtti 9 órára** alóli községi előjáróság helyiségében tartandó zárt és nyilvános szóbeli versenytárgyalás hirdetik.

A versenyzői óhajtok felhívatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának átvállalására vonatkozó zárt ajánlatokat a 4795 frt költségösszeg 10%-ának megfelelő bánatpénz csatolása mellett **1897. évi március hó 21-én délelőtti 9 óráig** a községi iktatónál annival inkább adják be, mivel a később érkező avagy bánatpénzzel el nem látott zárt ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A nyilvános szóbelileg árlejtési szándékozók az előirányzott összeg 10%-át árlejtés alkalmával tartoznak készpénzben vagy elfogadható értékpapírban bánatpénzül letenni.

A szóban forgó munkákra vonatkozó tervek, költségvetés és feltételek a községi előjáróságnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Adán, 1897. évi március hó 9-én.

Aradszky Ulászló, jegyző. Wolf József, bíró.

Árlejtés

egy O-Szivacon építendő iskola-bázra, melynek terve, költségvetése s az árlejtési feltételek az ó-szivaci róm. kath. plébánián a délelőtti órákban megtekinthetők.

Az árlejtés határnapja **folyó évi március hó 23-ikának d. e. 9 órája**, melynél a vállalkozó a 9842 frt 18 krunak megfelelő 1000 frtnyi bánatpénzt készpénzben vagy takarékpénztári könyvecskében tartozik letenni. Az árlejtés szóbeli. Írásbeli zárt ajánlat nem fogadatik el.

Az építendő hatóság fentartja magának a jogot, hogy az olcsóbb ajánlattevőket esetleg mellőzheti. A vállalat csakis a főt. főgyűlésmegyei hatóság jóváhagyása után nyer érvényt.

O Szivacon, 1897. március 9-én.

Rakita László, plébános és iskolaszéki elnök.

1034. szám. kig. 1997.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegyei titeli járásba bekebelezett Vilova községben üresedésben levő végrehajó-kézbeseitői állásra pályázatot nyitok, felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi március hó 20-ig** annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Javadalmazás évi 210 frt készpénz.

Titelen, 1897. évi március 1-én.

SZEMZO JÁNOS, főszolgabíró.

Pályázati hirdetés.

Csantavér (Bács-Bodrogh m.) nagyközségben egy 68 családból álló konzorcium háziorvosi állásra pályázatot hirdet. A jövedelem évi 700 frt, mely előleges negyedévi részletekben a bizottsági pénztárból fog kiutalványoztatni. Felhívatnak azon keresztény orvosdoktorok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényüket az 1883. évi I. t. c. illetve 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ában előírt minősítést igazoló okmányokkal folszerelve a „Házi orvost választó bizottság” elnökségéhez **f. évi március hó 28-ig** Csantavérra nyújtsák be. Választás 28-án d. u. 4 óraker fog megtörténni. A megválasztott orvos köteles a 68 családnak tagjait ingyen gyógykezelné.

A községnek 6400 lakosán kívül, nagy s gazdag környéke van, hol a látogatási díjakból 1300-1500 frt évi mellékjövedelemre számíthat.

Nős urak előnyben részesülnek. Kelt Csantavér, 1897. március 8-án.

Elnökség.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvművelő.

Mélyen leszállított áruk.

1897. május hó 1-én üzlet-helyiséget Falcione Gusztáv ur házába helyezem át, ezen alkalomból raktáron levő összes áruimat

március 8-tól április 15-ig mélyen leszállított áron adom el.

Tisztelettel

10-5 **Engel Mór.**

Mélyen leszállított áruk.

Mélyen leszállított áruk.

108. szám. 1897.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az apatini kir. járásbíróság 1897. évi 209. számú végzése következtében Veiner Lipót és fia javára a bács-bresztováci fogyasztási szövetkezet ellen 141 frt 46 kr s járuléka erejéig 1897. évi február hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 400 frtra becsült fehér vászon és kanavász árúkból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mélyárverésnek az apatini kir. bíróság 1141/1897. sz. végzése folytán 141 frt 46 kr tőkekövetelés, annak 1896. évi augusztus hó 1-6 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 23 frt 19 krunban bíróság már megállapított költségek erejéig Bresztovácra alperes üzlet-helyiségben leendő eszközzésére 1897. évi március hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a veini szándékozók oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik. Kelt Apatinban, 1897. évi március hó 8-án.

Oláh János, kir. bir. végrehajó.

1701. szám. kig. 1897.

Pályázati hirdetés.

Járasomhoz tartozó Nádaly községben üresedésben levő községi jegyzői állásra ezenel pályázatot nyitok. Ezen állás évi javadalmazása 500 frt fizetés és 150 frt lakpénzből áll.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1897. évi március hó 23-ig** nyújtsák be.

A választás 1897. évi március hó 25-én délelőtti 9 óraker Nádaly községbázánál fog megtartatni. Zsalyán, 1897. évi március hó 7-én.

Nikolits, főszolgabíró.

1884. szám. 1897.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegyei titeli járásba bekebelezett Felső-Kovil községében üresedésbe jött segédjegyzői állásra pályázatot nyitok. Felhívatnak mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **f. évi március hó 28-ig** hozzám annál is inkább nyújtsák be, mivel a később beérkezők figyelembe vételni nem fognak.

Évi javadalom 400 frt. Titelen, 1897. évi március hó 9-én.

Veszelinovits, szolgabíró.